

Kommissionens forslag for de ikke-kvotebelagte sektorer

EU skal omsætte sit 2030-klimamål til handling

- Det Europæiske Råd vedtog i oktober 2014, at EU skal reducere den interne udledning af drivhusgasser med mindst 40 procent i forhold til 1990. EU skal i de kommende år vedtage lovgivning, der skal omsætte målet til handling. Lovgivningen, der nu skal forhandles på plads i EU, forventes at sætte afgørende rammer for Danmarks klimapolitik de næste 15 år.
- Knap halvdelen af EU's klimaindsats skal ske inden for EU's kvotehandelssystem, der regulerer udledninger fra energisektoren og større industrianlæg. I kvotehandelssystemet sættes der et samlet loft over udledningerne i EU, hvorefter virksomhederne skal købe CO₂-kvoter for hvert ton CO₂, som de udleder. Det giver incitament til, at reduktionsindsatsen finder sted i de lande og de sektorer, hvor det bedst kan betale sig, og sikrer lige konkurrencevilkår inden for EU.
- Resten af EU's klimaindsats skal finde sted inden for de ikke-kvotebelagte sektorer, der dækker over udledninger fra særligt landbrug, transport, bygninger og affald. I modsætning til i kvotehandelssystemet får landene tildelt nationale reduktionsmål ud fra deres velstandsniveau (BNP pr. indbygger). Det Europæiske Råd har vedtaget, at EU's ikke-kvotebelagte drivhusgasudledning i 2030 skal reduceres med 30 procent ift. 2005, og at medlemslandenes reduktionsmål skal ligge inden for intervallet 0-40 pct.

Hvilke forslag har Europa-Kommissionen fremlagt?

- Kommissionen har den 20. juli 2016 fremlagt forslag til en ny byrdefordelingsaftale for de ikke-kvotebelagte sektorer for perioden 2021-2030. Forslaget indeholder blandt andet de nationale 2030-reduktionsmål for EU-landene samt udspecificerer landenes muligheder for at indfri målene gennem såkaldte fleksibilitetsmekanismer.
- Samtidig med byrdefordelingsaftalen er der fremlagt et forslag til integration af udledning og optag af drivhusgas fra jord og skove i EU's klimapolitik, som vil få betydning for bidraget fra især medlemslande, der som Danmark har en høj andel af drivhusgasudledning fra landbrug.
- Kommissionens forslag bliver startskuddet til forhandlinger blandt EU's medlemslande i Rådet og i Europa-Parlamentet. Forhandlingerne forventes at kunne strække sig over flere år, før en aftale er på plads.

Hvad siger forslagene om Danmarks reduktionsmål?

- Kommissionen lægger op til, at Danmark i 2030 skal reducere udledningerne i de ikke-kvotebelagte sektorer med 39 procent i forhold til sektorens udledninger i 2005.
- Kommissionen har oplyst, at de ved fastsættelsen af de nationale mål har brugt 2013-tallene for BNP pr. indbygger. For lande – som Danmark – med et velstandsniveau over gennemsnittet i EU, er der herefter foretaget en justering af målene, så de i højere

grad afspejler, hvor det er billigst at gennemføre den del af klimaindsatsen, der skal foretages i de ikke-kvotebelagte sektorer.

- For Danmarks vedkommende har dette resulteret i et reduktionsmål på 42 procent (baseret på BNP/indbygger), som herefter er justeret for at reflektere Danmarks omkostningseffektive reduktionspotentiale. Dette har resulteret i en nedjustering af målet med tre procentpoint.
- Det danske reduktionsmål skal indføres i perioden fra 2021 til 2030.

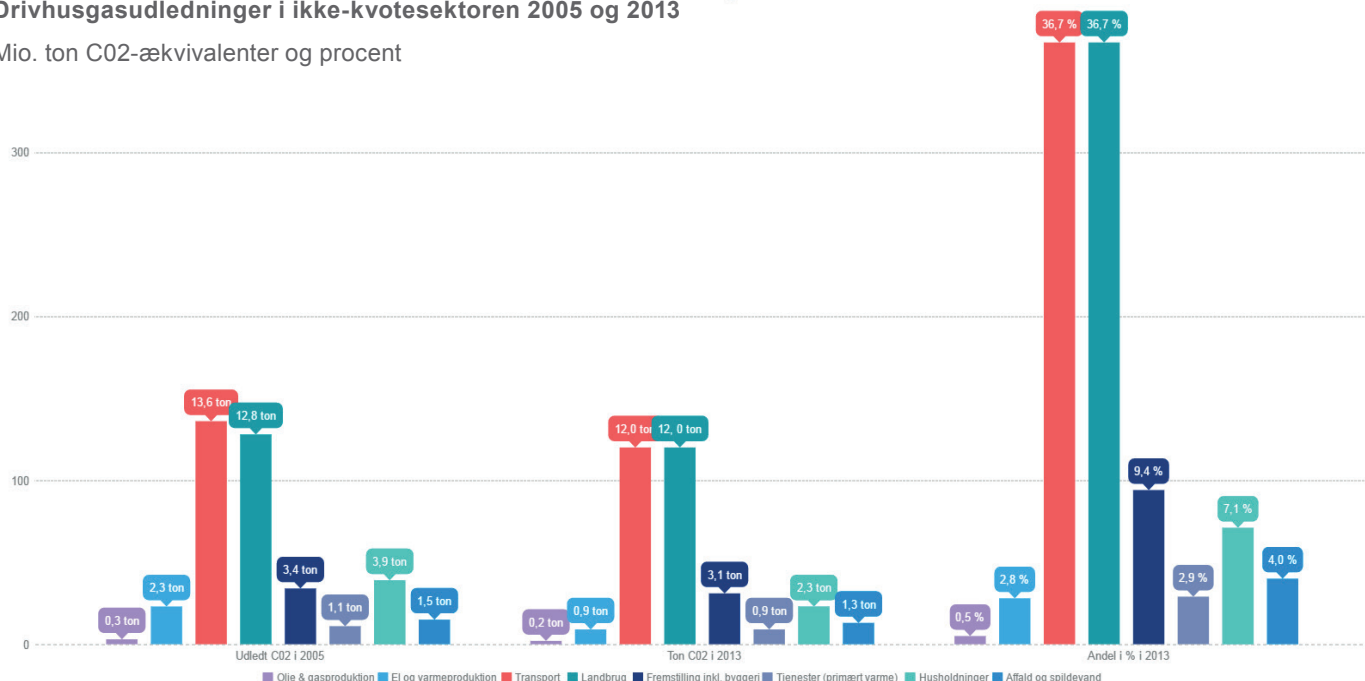
Hvilke muligheder for fleksibilitet får Danmark?

- Forslagene lægger op til, at EU's medlemslande kan få adgang til fleksibilitet ved opfyldelse af deres nationale reduktionsmål.
- Medlemslandene kan købe og sælge overskydende udledningsrettigheder af og til hinanden. For eksempel har mange af de central- og østeuropæiske lande mange udledningsrettigheder og gode forudsætninger for at gennemføre billige klimatiltag, men mangler pengene til at gøre det. Danmark kan være med til at medfinansiere deres klimaindsats ved at købe de udledningsrettigheder, de får til overs, så de får flere penge til at lave grøn omstilling. På den måde sker indsatsen der, hvor man får mest klima for pengene.
- Kommissionens forslag giver herudover Danmark og andre medlemslande adgang til at anvende to nye fleksibilitetsmekanismer, som kan lette målopfyldelsen frem mod 2030.

- Danmark får adgang til at bruge kvoter fra EU's kvotehandelssystem til at indfri målet for de ikke-kvotebelagte sektorer. Denne adgang er fastsat til 2 procent, hvilket svarer til op til 8 mio kvoter. Dette forventes at være langt billigere end at reducere udledninger i Danmarks ikke-kvotebelagte sektorer som landbrug og transport.
- Hvis Danmark vælger at udnytte denne adgang fuldt ud, kan Danmark udlede op til ca. 8 mio. ton mere CO₂ i de ikke-kvotebelagte sektorer. Modsat må der udledes en tilsvarende mindre mængde i de kvote-belagte sektorer. Danmark har været initiativtager til at indføre denne mekanisme i EU blandt andet med henblik på at sikre en mere omkostningseffektiv klimaindsats på tværs af de kvote- og ikke-kvotebelagte sektorer.
- Danmark får desuden mulighed for at medregne optag og udledninger af CO₂ i landbrugsjord i klimaindsatsen i de ikke-kvotebelagte sektorer, hvilket ikke er muligt under de nuværende regler. Denne mekanisme er fastsat således at medlemslande med en høj andel af udledninger fra landbrug får relativt størst adgang til at anvende såkaldte "LULUCF-kreditter".
- Danmark er blandt de medlemslande der har den højeste andel af udledninger fra landbruget. Kommissionens forslag lægger op til, at Danmark under forskellige forudsætninger vil kunne modregne op til 14,6 mio. "LULUCF-kreditter" fra landbrugsjord og skovrejsning. Herved åbnes der mulighed for, at Danmarks CO₂-udledninger fra ikke-kvotesektoren kan være op til 14,6 mio. ton højere i perioden 2021-30.

Drivhusgasudledninger i ikke-kvotesektoren 2005 og 2013

Mio. ton CO₂-ækvivalenter og procent

Note: CO₂-ækvivalent er enhed for den vægtede sum af forskellige drivhusgasser. Gasserne er vægtet efter deres individuelle virkning på drivhuseffekten. Fx bidrager metan (CH₄) 21 gange mere til drivhuseffekten end CO₂, hvorfor 1 ton CH₄ = 21 ton CO₂ ækvivalenter. Kilde: Energistyrelsens Basisfremskrivning 2015

Hvad er LULUCF-kreditter?

- LULUCF-kreditter kan ifølge forslagene genereres ved at forbedre kulstofbalancen i landbrugsjord og ved skovrejsning.
- Landbrugsjord udleder CO₂ fra nedbrydning af organisk materiale – især fra drænet mosejord, der har et højt organisk indhold. Nedbringes disse udledninger, kan der udstedes et tilsvarende antal LULUCF-kreditter, som kan modregnes i andre udledninger fra de ikke-kvotebelagte sektorer. Forbedringen kan f.eks. ske ved, at man ophører dyrkning og dræning af marker på drænet mosejord.
- Tilsvarende oplagres der CO₂ i form af kulstof, når træer vokser. Kommissionens forslag vil give adgang til at modregne tilvækst af kulstof i skov plantet indenfor en løbende 30-års periode i andre udledninger fra de ikke-kvotebelagte sektorer. Der vil dog ikke være adgang til modregning af kulstoffilvækst fra skov plantet før 1990. Kommissionen kan dog komme med forslag herom på et senere tidspunkt, såfremt data fra skovenes CO₂-optag vurderes tilstrækkelig valide.
- Kontrollen af medlemslandenes LULUCF-opgørelser vil blive styrket for at sikre, at der ligger reelle forbedringer af kulstofbalancen bag eventuelle LULUCF-kreditter.

Hvor meget udgør udledningerne i de ikke-kvotebelagte sektorer?

- Udledningerne fra de danske ikke-kvotebelagte sektorer svarede i 2013 til ca. 33 mio. ton CO₂. Dette svarer til ca. 60 procent af Danmarks samlede drivhusgasudledninger det år.
- Transport og landbrug udleder størstedelen af Danmarks drivhusgasudledningen fra de ikke-kvotebelagte sektorer. Deres andele ventes at stige i de kommende år.

Danmarks 2020-klimamål – hvor langt er vi?

- Danmark forventes at overopfylde sin EU-forpligtelse til at reducere drivhusgasudledningen i de ikke-kvotebelagte sektorer i perioden 2013-20, hvor Danmark sammen med to andre medlemslande er pålagt det højeste reduktionsmål i EU på 20 procent i forhold til 2005.
- Danmark forventes således i 2020 at være omtrent halvejs i mål i forhold til at indfri kommissionens forslag til et dansk drivhusreduktionsmål i 2020 på 39 procent i forhold til 2005.